

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lotsningslag**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att en ny lotsningslag stiftas, genom vilken den nuvarande lotsningslagen upphävs.

Enligt propositionen handhas lotsningstjänsterna av det lotsverk som föreslås bli inrättat. Lotsverket skall tillhandahålla lotsningstjänster i alla de farleder på finskt vattenområde och på den arrenderade delen av Saima kanal där lots skall anlitas. Inga ändringar föreslås i fråga om skyldigheten att anlita lots.

Bemyndigandena att utfärda bestämmelser och föreskrifter på lägre nivå ändras i enlighet med kraven i grundlagen och en del av bestämmelserna i den gällande lotsningsförordningen tas in i den nu föreslagna lagen. Det föreslås att till lagen fogas bestämmelser

om bl.a. grunder för skyldigheten att anlita lots och för befrielse från denna skyldighet samt grunder för beviljande, förnyande eller återkallande av styrsedel för lots, linjelotsbrev och dispens från skyldigheten att anlita lots.

Bestämmelsen om ordnande av lätnader i fråga om lotsningsavgiften skall strykas ur lagen.

Lagen hänför sig till budgetpropositionen för 2004 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2004 samtidigt som lagarna om Rederiverket, Lotsverket och Sjöfartsverket träder i kraft.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL.....	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläget och de viktigaste förslagen	3
2. Propositionens ekonomiska verkningar	4
3. Beredningen av propositionen	4
4. Andra omständigheter som påverkar propositionen	4
DETALJMOTIVERING	4
1. Lagförslag	4
2. Närmare bestämmelser	10
3. Ikraftträdande	10
4. Lagstiftningsordning	10
LAGFÖRSLAG	12
Lotsningslag	12

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget och de viktigaste förslagen

I lotsningslagen (90/1998) och i den lotsningsförfordning (92/1998) som utfärdats med stöd av lagen föreskrivs om lotsningsverksamheten, om skyldigheten att anlita lots och befrielse från denna skyldighet, om lotsens skyldigheter och uppgifter, om befälhavarens ansvar och skyldigheter samt om övriga ärenden som hänför sig till lotsning. Enligt den nu gällande lotsningslagen skall Sjöfartsverket sörja för att lotsning ordnas samt övervaka lotsningsverksamheten.

Det föreslås att produktionen av lotsningstjänster skall bli en uppgift för det lotsverk som inrättas så, att Lotsverket skall erbjuda lotsningstjänster i alla de farleder på finskt vattenområde och på den arrenderade delen av Saima kanal där Sjöfartsverket fastställt att lots skall anlitas. Det föreslås att bestämmelsen om lotsningsverksamheten ändras på motsvarande sätt. Lagen bör också preciseras så, att den motsvarar Sjöfartsverkets nya uppgift som myndighet som styr och övervakar lotsningen.

Enligt fullmaktsbestämmelserna i den nu gällande lotsningslagen utfärdas närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen genom förordning. Sjöfartsverket kan meddela närmare föreskrifter om lotsning i enlighet med vad som anges i förordningen. En del av de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av bemyndigandet gäller enskildas rättigheter och skyldigheter. När det gäller dessa är bestämmelserna i lagen inte på den nivå som förutsatts i grundlagens 6 kap. 80 §. Det föreslås att lagen preciseras så, att de bemyndiganden som gäller statsrådets utfärdande av förordningar och Sjöfartsverkets meddelande av föreskrifter skrivs in i lagen och att de ärenden som omfattas av bemyndigandena regleras exaktare än hittills.

Det föreslås att bestämmelser om grunderna för skyldigheten att anlita lots och befrielse från denna skyldighet tas in i lagen. Sam-

tidigt preciseras terminologin i anknytning till befrielsen från lotsplikten så, att den bättre motsvarar befrielsernas karaktär.

Det föreslås att de i förordningen nämnda grunderna för beviljande, förnyande och återkallande av styrsedel för lots, linjelotsbrev och dispens från skyldighet att anlita lots tas in i lagen. I övrigt skall ifrågavarande bestämmelser mer exakt än tidigare anges i förordningen.

Det föreslås att en bestämmelse om sökande av ändring fogas till paragrafen om domstol, och denna bestämmelse skall tillämpas då ändring söks i förvaltningsbeslut som Sjöfartsverket fattat med stöd av lotsningslagen.

Om prissättningen av lotsningen bestäms genom lagen om Lotsverket. Utgångspunkten för prissättningen utgörs av de lotsningstaxor som gäller då affärsverket bildas. På Saima kanal och Saimens vattenområde gäller fortfarande sänkt lotsningstaxa.

Det föreslås att bestämmelsen i 13 a § lotsningslagen om nedsättning av och befrielse från lotsningsavgift skall strykas, eftersom det inte anses finnas några skäl till att kommunikationsministeriet fortfarande skulle stöda enskilda lotsningar. Enligt bestämmelsen har Sjöfartsverket i enskilda fall kunnat bevilja nedsättning av eller befrielse från lotsningsavgift. Bestämmelsen gäller främst andra fartyg än fartyg i sedvanlig handelssjöfart. Nedsättning eller befrielse kan beviljas om resans faktiska syfte är utbildning, främjande av sjöfart eller kunskaper om sjöfartens historia, skyddande av havsmiljön, sjösäkerhet eller sjöräddning eller någon annan orsak som är jämförbar med dessa syften.

Finland besöks årligen av ett fåtal fartyg som inte idkar handelssjöfart och som på grund av sin storlek är skyldiga att anlita lots. Nedsättningar av och befrielser från lotsningsavgiften har med stöd av 13 a § på ansökan under de senaste åren beviljats ca 10 – 15 fartyg årligen. Fartygen har i huvudsak varit utländska kustbevaknings- eller militärfartyg, eller segelfartyg.

Segelfartygens besök har skett i samband med Tall Ships Race –evenemanget. Under innevarande år deltog i det ovannämnda seglingsevenemanget i Åbo 14 sådana segelfartyg som med avseende på sin storlek är lotspliktiga. Dessutom anlidade några mindre fartyg lots även om de inte var skyldiga att anlita lots.

Eftersom alla ovan nämnda revideringar orsakar många ändringar i lotsningslagen föreslås att en helt ny lotsningslag stiftas.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Strykandet av nedsättningarna av eller befrielseerna från lotsningsavgiften har föga ekonomiska verkningar. De årliga lättnader som har beviljats i fråga om lotsningsavgiften har varit sammanlagt ca 10 000–20 000 euro, och de har gällt ca 10–15 fartyg. Ett stort seglingsevenemang kan innebära att det finns ännu flera fartyg som med stöd av de nuvarande bestämmelserna beviljas lättnad. Fartygens resor har främst riktat sig till områden i Finska viken och Skärgårdshavet. Lotsningskostnaderna kan i dessa fall beräknas uppgå till ca 700 euro per lotsning i Finska viken och 1400 euro per lotsning i Skärgårdshavet. I samband med till exempel ett seglingsevenemang är det möjligt att samma fartyg lotsas flera gånger.

De föreslagna ändringarna innebär inga ändringar i skyldigheten att anlita lots och därmed inte heller i efterfrågan på lotsningar, utan de preciserar endast lagstiftningen utgående från nuvarande bestämmelser och förhållanden.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i anslutning till beredningen av ombildningen av Sjöfartsverket till ett affärsverk, som Kommunikationsministeriet och Sjöfartsverket har genomfört. Beredningen av förslaget har fortsatt som tjänsteuppdrag vid Kommunikationsministeriet. Beredningen har skett i samarbete med Sjöfartsverket.

Utkastet till förslaget var på remiss samtidigt med utkastet till förslag om Rederiverket, Lotsverket och Sjöfartsverket. Utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, arbetsministeriet, miljöministeriet, Sjöfartsverket, Vägförvaltningen, Tullverket, huvudstaben, staben för sjöstridskrafterna, Meteorologiska institutet, Havsforskningsinstitutet, Konkurrensverket, Ålands landskapsstyrelse, länsstyrelserna, förbunden på landskapsnivå, Vägverket, rederiföreningarna, Finlands hamnförbund Industrins och arbetsgivarnas centralförbund, skärgårdsdelegationen, sjöfartens arbetstagarorganisationerna, Lotsförbund och andra personalorganisationer som saker gäller har gett sina utlåtanden om utkastet. Vid beredningen av propositionen har de kommentarer som framförts i utlåtandena beaktats i mån av möjlighet.

4. Andra omständigheter som har inverkat på propositionen

Propositionen hänför sig till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om Rederiverket, Lotsverket och Sjöfartsverket, som lämnas till riksdagen samtidigt.

Överförandet av uppgifterna och befogenheterna förutsätter att lagarna träder i kraft samtidigt.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1 §. *Lagens syfte.* Den föreslagna paragrafen motsvarar 1 § i den nuvarande lagen.

2 §. *Definitioner.* Det föreslås att definitionen av begreppet lots preciseras genom att det anges att en person godkänns som lots i och med att han eller hon beviljas styrsedel. Termen ”utföra” ersätts med begreppet

”verksamhet”, som bättre beskriver lotsens uppgift som befälhavarens rådgivare. Enligt paragrafens 2 punkt avses med lots en person som Sjöfartsverket genom beviljande av styrsedel har godkänt för verksamhet som lots på finskt vattenområde samt på den arrenderade delen av Saima kanal.

Det föreslås att definitionen av begreppet östersjölots stryks, eftersom östersjölotsning avviker från den lotsningsverksamhet som avses i lotsningslagen. Om östersjölotsar föreskrivs i förordningen om östersjölotsar (1105/1981). Förordningen har utfärdats med stöd av 28 § regeringsformen av år 1919.

3 §. *Tillämpningsområde*. Paragrafen motsvarar 3 § 1 mom. i den nuvarande lotsningslagen.

Det föreslås att den nuvarande paragrafens 2 mom. slopas, eftersom lagen inte skall tillämpas på östersjölotsar.

4 §. *Lotsningsverksamheten*. Enligt 4 § 1 mom. i den nuvarande lotsningslagen skall Sjöfartsverket sörja för att lotsning ordnas samt övervaka lotsningsverksamheten. Målet är att överföra produktionen av tjänster på det lotsverk som föreslås bli inrättat genom den nya lagen om Lotsverket. För tryggandet av tillgången på lotsningstjänster föreslås att det i lagen om Lotsverket föreskrivs att verket skall vara skyldigt att erbjuda lotsningstjänster på de vattenområden som anges i lotsningslagen. Jämfört med 4 § 1 mom. i den nuvarande lagen är ändringen den att Lotsverket blir skyldigt att erbjuda lotsningstjänster i alla de farleder på finskt vattenområde och på den arrenderade delen av Saima kanal där lots enligt 5 § lotsningslagen skall anlitas.

Det föreslagna 2 mom. motsvarar till sitt innehåll 4 § 2 mom. i den nuvarande lotsningslagen.

5 §. *Skyldighet att anlita lots*. I paragrafen skall inte, såsom i den nuvarande lagen, finnas någon hänvisning till bestämmelserna i sjölagen (674/1994). Skyldigheten att anlita lots fastställs i huvudsak utgående från bestämmelserna i den lag som gäller lotsning, dvs. lotsningslagen. Med stöd av sjölagen kan befälhavaren dock vara skyldig att tillkalla lots av orsaker som hänför sig till fartygets säkerhet även i det fall detta inte förutsatts i lotsningslagen.

Det föreslås att bestämmelserna om grunderna för skyldigheten att anlita lots och befrielse från denna skyldighet, vilka för närvarande återfinns i lotsningsförordningen, tas in i paragrafen.

Enligt paragrafens 1 mom. skall fartyg som trafikerar de i 4 kap. 1 § vattenlagen (264/1961) nämnda allmänna farleder på finskt vattenområde och på den arrenderade delen av Saima kanal där lots skall anlitas anlita lots om fartygets last är farlig eller skadlig eller om fartygets storlek det kräver.

Enligt paragrafens 2 mom. skall också ett sådant utländskt statsfartyg som inte används för bedrivande av kommersiell verksamhet anlita lots då det trafikerar ovan nämnda farleder.

I paragrafen föreslås att skyldigheten att anlita lots revideras så, att den gäller sådana allmänna farleder på det inre territorialvattnet och även utanför gränsen för det inre territorialvattnet, dvs. på det yttre territorialvattnet (territorialhavet), där lots skall anlitas. Endast farlederna i skärgården befinner sig helt och hållet på insidan av gränsen för det inre territorialvattnet. Vid den öppna kusten börjar farlederna på territorialhavet, där också lotsplatsen finns.

Skyldigheten att anlita lots skall inte gälla fartyg som ägs av finska staten och som inte används för kommersiell verksamhet och inte heller färjor som hör till allmän väg och fartyg som enbart går i sådan förbindelsefartygstrafik som avses i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) eller motsvarande trafik inom landskapet Åland. Det föreslås att skyldigheten att anlita lots inte heller skall gälla ryska fartyg när de trafikerar endast den arrenderade delen av Saima kanal.

Fartyg, vars befälhavare Sjöfartsverket har beviljat ett i 14 § avsett linjelotsbrev, samt fartyg, för vilket Sjöfartsverket har beviljat i 16 § avsedd dispens, samt fartyg i inrikestrafik på Saimens vattenområde är befriade från den skyldighet att anlita lots som baserar sig på fartygets storlek.

Paragrafens bestämmelser om skyldighet att anlita lots motsvarar till sitt innehåll i huvudsak bestämmelserna i den nuvarande lotsningsförordningens 1 och 2 §. Till paragrafen har, som ett undantag från skyldighe-

ten att anlita lots, för tydlighetens skull fogats en sådan fartygsspecifik befrielse som avses i 9 a § i den nuvarande lotsningsförordningen, och som samtidigt har benämnts dispens. I 16 § ingår närmare bestämmelser om dispensen. Isbrytarna är inte längre direkt med stöd av lag befriade från skyldigheten att anlita lots.

Det föreslås att en bestämmelse motsvarande den nuvarande 1 och 2 § lotsningsförordningen tas in i paragrafen. Enligt bestämmelsen kan Sjöfartsverket av säkerhets- eller miljövårdsskäl föreskriva att en namngiven befälhavare eller ett visst fartyg skall anlita lots.

Det föreslås att den bestämmelse i paragrafen som gäller bemyndigande att utfärda förordningar preciseras jämfört med den nuvarande så, att närmare bestämmelser om de fartyg för vilka skyldigheten att anlita lots gäller utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §. *Avgiftsskyldighet.* Paragrafen innehåller en bestämmelse om avgiftsskyldighet i lotsningsverksamheten. Enligt förslaget skall redaren för ett fartyg som anlitar lots vara skyldig att betala lotsningsavgift i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om Lotsverket (/) och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

7 §. *Befälhavarens ansvar och skyldighet att lämna uppgifter.* Paragrafen motsvarar 6 § i den nuvarande lotsningslagen.

8 §. *Lotsens ansvar och skyldigheter.* Paragrafen motsvarar 7 § i den nuvarande lotsningslagen. Det föreslås att paragrafens rubrik preciseras så, att den bättre motsvarar innehållet i paragrafen. Det föreslås att de av lotsens skyldigheter, om vilka bestäms i den nuvarande lotsningsförordningens 6 §, tas in i paragrafen. Skyldigheten att lämna uppgifter preciseras så, att lämnandet av uppgifter i samtliga fall skall ske till fartygstrafikservicen (VTS-centralerna), som övervakar fartygstrafiken och på basis av uppgiftens innehåll förmedlar den vidare till rätt myndighet.

Enligt förslaget skall lotsen vara skyldig att meddela fartygstrafikservicen om alla observationer av betydelse med tanke på sjöfarten, fartygets och de ombordvarandes säkerhet, miljöskyddet eller sjöövervakningen och tullkontrollen. Lotsen skall också rapportera

alla skador på det fartyg som lotsas eller skador som fartyget förorsakat samt vid behov lämna tilläggsuppgifter om dem till myndigheterna.

Det föreslås att det i paragrafens 3 mom. tas in i en hänvisningsbestämmelse om lotsarnas straffrättsliga tjänsteansvar.

9 §. *Inledande och avslutande av lotsning.* Det föreslås att den bestämmelse gällande när lotsning börjar och är slutförd som ingår i den nuvarande lotsningslagens 7 § 3 mom. skall ingå i paragrafens 1 mom.

Samtidigt fogas till bestämmelserna om när en lotsning inleds och avslutas en precisering gällande andra situationer när en lotsning börjar och slutar i praktiken. Enligt paragrafens 2 mom. skall en lotsning i övrigt anses börja när lotsen stigit ombord på fartyget och inlett lotsningen och anses vara slutförd när lotsen har överlåtit lotsningen åt en annan lots eller avslutat lotsningen.

Det föreslås att det till paragrafens 3 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken lotsen kan stiga ombord på och avlägsna sig från ett fartyg även på andra platser än vid lotsledens lotsplats, om väderleks- eller isförhållandena det förutsätter. Det skall först överenskommas med fartygets befälhavare om saken, så att fartygets och besättningens säkerhet inte äventyras. Transporten av lotsar till eller från fartyget försvåras under vintern och vid tjällossningen, varvid det kan uppstå behov av att flytta lotsplatserna enligt isläget. Även andra väderleksförhållanden kan inverka störande på transportererna. I situationer där lotsen inte kan gå ombord på ett fartyg vid rätt lotsplats måste därom informeras då lotsbeställningen mottas. Dessutom skall en anmälan göras till fartygstrafikservicen.

10 §. *Lotsbiträde och anlitan av två lotsar.* Det föreslås att innehållet i den nuvarande lotsningsförordningens 5 § överförs till den nya lagens 10 §. Enligt paragrafen har lotsen rätt att på en lotsningsfärd ta med sig ett biträde, om det är nödvändigt med tanke på lotsningen eller återfärden. En person som utbildas till lots kan också tas med.

Bestämmelsen om anlitan av två lotsar skulle preciseras så, att två lotsar anlitas då det finns orsaker därtill som hänför sig till förhållandena eller fartygsnavigeringen och manövreringen. Som exempel kan nämnas

fartyg med däckslast som begränsar sikten, andra specialtransporter eller lotsning av stora fartyg under svåra förhållanden och med hjälp av bogserbåt.

Om två lotsar anlitas vid lotsningen skall fartygets befälhavare innan lotsningen inleds underrättas om vem av lotsarna som är ansvarig för lotsningen.

11 §. *Lotsens rätt att vägra utföra lotsning eller att avbryta lotsning.* Den föreslagna paragrafen motsvarar 8 § i den nuvarande lotsningslagen. Det föreslås att paragrafens rubrik och innehåll förtydligas så, att lotsen skall ha rätt att vägra inleda en lotsning eller att avbryta en redan påbörjad lotsning. Orsakerna till vägran eller avbrytandet skall meddelas fartygets befälhavare. Fartygstrafikservicen skall också underrättas om vägran att utföra lotsning eller avbrytandet av lotsningen.

12 §. *Styrsedel för lots.* Det föreslås att paragrafens rubrik ändras jämfört med rubriken för den nuvarande regleringen så, att den motsvarar innehållet. Om lotsens behörighet bestäms i den nuvarande lotsningsförordningens 4 och 7 §, som utfärdats med stöd av fullmaktsbestämmelsen i den nu gällande lotsningslagens 9 §. Lotsningsförordningens bestämmelser om behörighetskraven för lotsar och styrsedlar för lotsar överförs till lagen, och preciseras i fråga om förutsättningarna för beviljande av styrsedel. Dessutom tas in i lagen bestämmelser om grunderna för förnyande av styrsedel för lots.

Enligt paragrafen är lotsen berättigad att utföra lotsningar i de farleder för vilka han eller hon med stöd av en av Sjöfartsverket utfärdad styrsedel har fått lotsningsrätt. En förutsättning för beviljande av styrsedel är att lotsen innehar sjökaptensbrev och dessutom har sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på handelsfartyg. Lotsen skall dessutom ha företagit övningsfärder i den farled som antecknas i styrsedeln och ha godkänts i en av Sjöfartsverket anordnad skriftlig examen samt på en i styrsedeln antecknad farled för en av Sjöfartsverket godkänd person ha utfört provlotsning i bägge riktningarna.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av styrsedel för lots, om styrsedelns innehåll samt om förnyande av

styrsedel utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att det i förordningen skall föreskrivas om de färdigheter lotsen skall ådagalägga i den skriftliga examen och i provlotsningen. Till dessa räknas kunskaper som hänför sig till farleder, säkerhetsanläggningar, hamnar, fartygsnavigering och fartygens navigeringsanordningar, fartygstrafikservicen och isbrytningen. Dessutom förutsätts kännedom om lagstiftningen och föreskrifterna om lotsningen och om fartygstrafikservicen. I förordningen skulle också föreskrivas om de övningsfärder som krävs, varvid man utgår från att lotsen skall hinna träna lotsning på olika typer av fartyg i olika väderleks- och isförhållanden. De frågor som tas in i förordningen skall grunda sig på de Sjöfartsverkets interna föreskrifter och förfaranden som i dag tillämpas och som gäller erhållandet av styrsedel för lots.

Styrsedel beviljas för viss tid, högst fem år, och kan förnyas på ansökan.

En förutsättning för förnyande av styrsedel för lots är att lotsen kan påvisa att han eller hon bevarat sin farledskännedom och att han eller hon har sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på handelsfartyg. Förnyandet av styrsedel för lots skall grunda sig på sådan farledskännedom som skall kunna påvisas genom regelbundna lotsningar eller övningsfärder eller genom färder som företagits i fartygsmanöversimulator.

13 §. *Återkallande av styrsedel för lots.* En styrsedel återkallas av Sjöfartsverket. En styrsedel för lots skall återkallas om lotsen inte längre har sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på handelsfartyg. Styrsedeln skall också återkallas om lotsen inte längre i fråga om kunskap och färdighet fyller de behörighetskrav som är en förutsättning för erhållandet av styrsedel.

Styrsedeln kan återkallas om lotsen upprepade gånger bryter mot lotsningslagen eller bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot andra bestämmelser och föreskrifter som gäller fartygstrafiken eller om han eller hon eljest med sina handlingar äventyrar säkerheten i fartygstrafiken.

En styrsedel kan återkallas permanent eller för en viss tid.

14 §. *Linjelotsbrev*. Det föreslås att en bestämmelse om linjelotsbrev tas in i lagen efter att tidigare ha utfärdats på förordningsnivå. I 8 § i den nuvarande lotsningsförordningen bestäms om förutsättningarna för erhållande av linjelotsbrev. Det föreslås att bestämmelsen överförs till lagen till de delar det är fråga om grunderna för erhållande av linjelotsbrev, behörigheten att bevilja linjelotsbrev och bemyndigandet att utfärda närmare bestämmelser. Enligt paragrafen i lagförslaget kan Sjöfartsverket på ansökan bevilja ett fartygs befälhavare linjelotsbrev för specificerade fartyg och för en viss farled, om denne ådagalägger kännedom om den farled fartyget använder. Linjelotsbrev kan under motsvarande förutsättningar också beviljas ett fartygs styrman, eftersom det skulle förbättra fartygssäkerheten och samtidigt främja en styrmans kvalificering till befälhavare på fartyget. Ett linjelotsbrev som beviljats en styrman befriar dock inte från skyldigheten att anlita lots, eftersom den föreslagna 5 § anger att endast fartyg vars befälhavare har ett sådant linjelotsbrev som avses i lagförslaget 14 § är befriad från skyldigheten att anlita lots.

En förutsättning för beviljande av linjelotsbrev är att sökanden på den farled som antecknas i linjelotsbrevet i egenskap av befälhavare eller styrman har deltagit i navigeringen av det fartyg som avses i ansökan eller av ett motsvarande fartyg, och att han eller hon har blivit godkänd i den skriftliga examen som Sjöfartsverket anordnat. Med motsvarande fartyg avses fartyg som i fråga om storlek, tekniska anordningar och säkerhetsledningssystem inte i väsentlig grad avviker från det fartyg som avses i ansökan. Sökanden skall dessutom för en av Sjöfartsverket godkänd person ha utfört en provlotsning i bägge riktningarna, eller i den riktning som anges i ansökan, i den farled som antecknas i linjelotsbrevet. På samma sätt som i de nuvarande bestämmelserna skall sökanden också i behövlig mån behärska finska eller svenska.

En arbetsgrupp som Sjöfartsverket tillsatt har utrett om det finns förutsättningar att godkänna engelska som språk i linjelotsningen och vilka effekter användningen av engelska kan ha på säkerheten. Arbetsgruppens rapport färdigställdes i slutet av 2002. Ar-

betsgruppen tog varken ställning för eller emot godtagandet av engelska som språk, men den konstaterade att vissa åtgärder borde vidtas om engelska godkänns som språk i linjelotsningen.

Med hänvisning till arbetsgruppens utredning bör anses att det i Finland inte är möjligt att parallellt med finskan och svenskan övergå till användning av engelska i linjelotsningen förrän vissa åtgärder, som för närvarande bereds för förbättrande av säkerheten inom sjöfarten, har genomförts. Sådana åtgärder är framför allt slutförandet av NAVI-mätningarna i farlederna för handelssjöfart och ibruktagandet av motsvarande sjökort, en övergång från att ange djupgåendet till att ange vattendjupet, ibruktagandet av automatisk positionsbestämningsapparat, genomförande av fartygstrafikservicen (VTS), en säkring av styrningen av trafiken, genomförande av Sjöfartsverkets organisationsreform och en säkring av lotsningstjänsterna i den nya organisationen.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av linjelotsbrev och om linjelotsbrevets innehåll samt om dess förnyande utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det föreslås att det på förordningsnivå utfärdas bestämmelser om den skriftliga examen i vilken sökanden, på samma sätt som i den skriftliga examen för styrsedel för lots, skall ådagalägga sina kunskaper i frågor som anknyter till farleder, säkerhetsanordningar, hamnar, fartygstrafikservice, isbrytning samt lagstiftning gällande lotsning och fartygstrafikservice. I förordningen skall också bestämmas om nödvändiga övningsfärder och provlotsningar. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av linjelotsbrev återfinns i det beslut om linjelotsbrev som Sjöfartsverket utfärdat med stöd av fullmaktsbestämmelserna i 14 § gällande lotsningslagen och 8 § lotsningsförordningen som kompletterar lagen. Avsikten är att, med undantag av frågor av teknisk natur, till förordningen överföra de bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av linjelotsbrev som anges i Sjöfartsverkets beslut.

Linjelotsbrev beviljas för viss tid, högst fem år, och kan förnyas på ansökan.

En förutsättning för förnyandet av linjelotsbrev är att innehavaren av brevet påvisar

att han eller hon bevarat sin farledskänedom. Detta kan påvisas genom att sökanden företagit regelbundna färder i ifrågavarande farled.

15 §. *Återkallande av linjelotsbrev.* Sjöfartsverket kan återkalla ett linjelotsbrev under samma förutsättningar som gäller i fråga om återkallandet av styrsedel för lots, varom ingår bestämmelser i lagförslagets 13 §.

16 §. *Dispens.* Det föreslås att den bestämmelse om befrielse från skyldigheten att anlita lots som återfinns i den nuvarande lotsningsförfordningens 9 a § överförs till lagen. Begreppet "bevilja befrielse" ersätts med uttrycket "bevilja dispens" som bättre beskriver befrielsens sakliga karaktär som ett sådant fartygs- och befälhavarspecifikt undantag från skyldigheten att anlita lots som beviljats på basis av lång erfarenhet. Förfordningens bestämmelser om beviljande, förnyande och återkallande av dispens överförs till lagen.

Enligt den föreslagna paragrafen kan Sjöfartsverket på ansökan bevilja fartygsspecifikt dispens från skyldigheten att anlita lots i fråga om fartyg vars befälhavare i behövlig mån behärskar finska eller svenska och har lång erfarenhet av trafik på finskt territorialvatten eller på Saimens vattenområde, antingen på det fartyg som ansökan gäller eller på fartyg av motsvarande slag. En förutsättning för beviljande av dispens är att varken fartygssäkerheten eller miljön äventyras. Till dispensen kan knytas villkor gällande vakttjänsten på fartyget eller gällande det övriga befälets erfarenhet av fartygsnavigeringen.

Enligt propositionens 5 § skall skyldigheten att anlita lots till skillnad från förr gälla även isbrytare. Det skall vara möjligt att bevilja isbrytarna dispens från skyldigheten att anlita lots om förutsättningarna i den föreslagna paragrafen uppfylls. Det är i övrigt inte meningen att propositionen skall utvidga gällande dispenspraxis. Dispens har i huvudsak beviljats bogserbåtar som utfört bogseringsuppdrag samt mindre fartyg i kusttrafik. Fartygets befälhavare, som på ett visst fartyg eller ett motsvarande fartyg skall ha långvarig erfarenhet av trafik på finskt territorialvatten eller på Saimens vattenområde, kan på ansökan få dispens från skyldigheten att anlita lots i vissa farleder som fartyget använder,

förutsatt att detta inte äventyrar fartygssäkerheten eller miljön och förutsatt att befälhavaren inte kan erhålla linjelotsbrev på grund av oregelbundna färder till flera olika farleder.

Ifall styrmannen på grund av vakttjänsten tidvis ensam ansvarar för navigeringen av fartyget förutsätter beviljandet av dispens att även styrmannen har sådan erfarenhet som motsvarar befälhavarens erfarenhet.

Dispens beviljas för viss tid, högst fem år, och kan förnyas på ansökan eller återkallas av motiverad anledning.

Dispensen kan förnyas under samma förutsättningar som gäller dess beviljande. Dispensen kan återkallas om grunderna för beviljandet upphör att gälla, om den som fått dispens upprepade gånger bryter mot lotsningslagen eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot andra bestämmelser eller föreskrifter som gäller fartygstrafiken eller om han eller hon i övrigt genom sina handlingar äventyrar säkerheten i fartygstrafiken.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av dispens, om innehållet i besluten om dispens samt om förnyande av dispens utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §. *Handräckning.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 10 § i den nuvarande lotsningslagen.

18 §. *Tillsyn.* Paragrafen motsvarar 11 § i den nuvarande lotsningslagen. Det föreslås att bestämmelsen preciseras så, att termen "vederbörande ministerium" ersätts med "kommunikationsministeriet", till vars förvaltningsområde ärenden som gäller lotsning hör.

19 §. *Straffbestämmelse.* Paragrafen motsvarar 12 § i den nuvarande lotsningslagen. Jämfört med den nuvarande straffbestämmelsen föreslås det att regleringen ändras så att alla gärningar som kommer i fråga uttryckligen räknas upp i bestämmelsen, och att den del av brottsbeskrivningen som gäller orsakande av abstrakt fara stryks och bestämmelsen formuleras till en brottsbeskrivning som kallas lotsningsförseelse, och som innehåller hot om böter.

20 §. *Domstol.* Regreringen ändras så att i paragrafen tas in en bestämmelse angående sökande av ändring i förvaltningsbeslut som

fattats med stöd av bestämmelserna i lotsningslagen. I beslut som Sjöfartsverket har fattat med stöd av lotsningslagen söks ändring i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

21 §. *Närmare bestämmelser och föreskrifter samt allmänna undantag.* Paragrafen motsvarar 14 § i den nuvarande lotsningslagen. Jämfört med den nuvarande regleringen utformas fullmaktsbestämmelsen i paragrafens 2 mom. så, att det i den föreskrivs också om Sjöfartsverkets bemyndigande att utfärda bestämmelser. Sjöfartsverket meddelar närmare föreskrifter om de skriftliga examina och provlotsningar som hänför sig till beviljandet av styrsedel för lots och linjelotsbrev, samt för register över de styrsedlar för lotsar, linjelotsbrev och dispenser som verket beviljat. Föreskrifterna skall vara av teknisk natur och närmare reglera de frågor om vilka föreskrivs i lagen och förordningen. Fakta om farleder, säkerhetsanläggningar, hamnar och fartygstrafikservice samt andra frågor som skall testas i den skriftliga examen och vid provlotsningen ändras med tiden, och examensfordringarna måste ändras i enlighet därmed.

Det föreslås att i paragrafen tas in också en fullmaktsbestämmelse, enligt vilken Sjöfartsverket meddelar närmare föreskrifter om de farleder där lots skall anlitas, om lotsningssträckor och om lotsplatser samt publicerar en förteckning över dessa. Fastställandet av de farleder där lots skall anlitas gör att lotsplikts omfattning preciseras för dem som är skyldiga att anlita lots och att skyldighetens omfattning i fråga om erbjudandet av lotsningstjänster preciseras för Lotsverket, som producerar tjänsterna. Styrsedlarna för lotsar och befrielseerna från skyldigheten att anlita lots är farledsspecifika. I egenskap av farledshållare fastslår Sjöfartsverket farlederna och de ändringar som görs i dem, och verket skall i samband därmed beakta lotsningsaspekterna. Syftet är att Sjöfartsverket då det meddelar föreskrifter skall utgå från det beslut om lotsningssträckor som verket utfärdade år 1988 samt de farleder och de lotsplatser som används när lotsningslagen träder i kraft. Syftet är dessutom att Sjöfartsverket skall beakta de aspekter som är viktiga med tanke på fartygssäkerheten och

miljövärden samt genom att höra avtalsparterna utreda omständigheterna kring användningen och erbjudandet av lotsningstjänster.

Det föreslås att den bestämmelse i 9 § i den nuvarande lotsningsförordningen, enligt vilken Sjöfartsverket på grund av särskilda väder- eller isförhållanden kan bevilja undantag från bestämmelserna om skyldigheten att anlita lots om tillämpningen av bestämmelserna är uppenbart oändamålsenlig eller oskälig, överförs till paragrafen. Avsikten är att bestämmelsen t.ex. skall tillämpas när man på grund av svåra isförhållanden är tvungen att från öppet hav styra trafiken till sådana farleder där lotsplikt i princip gäller. Ett fartygs färd i rännan efter en isbrytare ställer inte samma krav på navigeringen som när havet ligger öppet, och därför kan skyldigheten att anlita lots underlättas så, att alla fartyg inte behöver anlita lots. Undantag kan beviljas såväl Lotsverket när det gäller skyldigheten att erbjuda lotsningstjänster som fartygen när det gäller skyldigheten att anlita lots. En förutsättning är dessutom att fartygssäkerheten och miljön inte äventyras.

22 §. *Ikraftträdande.* Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2004. Det föreslås att åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2. Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av statsrådet. Sjöfartsverket utfärdar dessutom med stöd av de bemyndiganden som ingår i lagförslaget detaljerade bestämmelser om frågor som gäller lotsningsverksamheten.

3. Ikraftträdande

Lagen hänför sig till budgetpropositionen för 2004 och avses träda i kraft vid ingången av år 2004 samtidigt som lagarna om Rederiverket, Lotsverket och Sjöfartsverket träder i kraft.

4. Lagstiftningsordning

Genom den föreslagna lagen lyfts en del av den nuvarande regleringen på förordningsnivå upp till lagnivå. Samtidigt har företagits

revideringar och preciseringar med anledning av den nya grundlagen och andra formkrav i lagstiftningen.

Den föreslagna lagen innehåller en bestämmelse om avgiftsskyldigheten i lotsningsverksamheten och om vem som är skyldig att erlägga avgift. Om prissättningen av lotsningen bestäms genom den föreslagna lagen om Lotsverket.

I propositionen föreslås att de fullmaktsbestämmelser som tidigare ingick i lotsningsförordningen nu skall tas in i lotsningslagen i enlighet med 80 § grundlagen. Samtidigt preciseras bestämmelserna. Enligt lagförslaget 21 § 2 och 3 mom. meddelar Sjöfartsverket närmare föreskrifter om de examina

och provlotsningar som hänför sig till beviljandet av styrsedel för lots och linjelotsbrev. Sjöfartsverket meddelar också föreskrifter om de farleder där lots skall anlitas samt lotsningssträckorna och lotsplatserna. Föreskrifterna är till sin natur tekniska definitioner av bestämmelserna i lagen och förordningen. Av denna anledning anses att det föreligger i 80 § 2 mom. grundlagen avsedda särskilda skäl att bemyndiga Sjöfartsverket att utfärda rättsnormer i dessa frågor.

Det har vid beredningen av propositionen på ovan nämnda grunder ansetts att lagen kan stiftas som en vanlig lag.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lotsningslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja säkerheten inom fartygstrafiken samt att förebygga miljöolägenheter som trafiken kan orsaka.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *lotsning* verksamhet i anslutning till manövrering av fartyg, varvid lotsen är befälhavarens rådgivare samt sakkunnig i fråga om vattenområden och sjöfarten, samt

2) *lots* person som Sjöfartsverket genom beviljande av styrsedel har godkänt för verksamhet som lots på finskt vattenområde samt på den arrenderade delen av Saima kanal.

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på lotsning vars syfte är att biträda fartyg på finskt vattenområde samt på den arrenderade delen av Saima kanal.

4 §

Lotsningsverksamheten

Lotsverket skall erbjuda sådana lotsnings-

tjänster som avses i denna lag i de farleder på finskt vattenområde och den arrenderade delen av Saima kanal där lots enligt 5 § skall anlitas.

Utan hinder av vad som bestäms om lotsning i denna lag får på hamnområde även personer som hamnförvaltningen godkänt för uppdraget bedriva sådan verksamhet i anslutning till manövreringen av fartyg i vilken personen i fråga verkar som befälhavarens rådgivare samt sakkunnig i fråga om vattenområden och sjöfarten.

5 §

Skyldighet att anlita lots

Fartyg skall i de i 4 kap. 1 § vattenlagen (264/1961) nämnda lotspliktiga allmänna farlederna på Finlands vattenområde och på den arrenderade delen av Saima kanal anlita lots om fartygets last är farlig eller skadlig eller om fartygets storlek det kräver.

Den i 1 mom. nämnda skyldigheten att anlita lots gäller också utländska statsfartyg som inte används för bedrivande av kommersiell verksamhet.

Skyldigheten att anlita lots gäller inte

1) fartyg som ägs av finska staten och som inte används för bedrivande av kommersiell verksamhet,

2) färja som hör till allmän väg och fartyg som enbart går i sådan förbindelsefartygstrafik som avses i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) eller motsvarande trafik inom landskapet Åland, eller

3) ryskt fartyg då fartyget enbart trafikerar den arrenderade delen av Saima kanal.

Befrielse från sådan skyldighet att anlita lots som grundar sig på fartygets storlek gäller

1) fartyg vars befälhavare Sjöfartsverket beviljat sådant linjelotsbrev som avses i 14 §,

2) fartyg som Sjöfartsverket beviljat sådan dispens som avses i 16 § i denna lag, samt

3) fartyg i inrikestrafik på Saimens vattenområde.

Sjöfartsverket kan av säkerhets- eller miljövårdsskäl besluta att en namngiven befälhavare eller ett visst fartyg skall anlita lots även i andra situationer än sådana då skyldighet enligt denna lag föreligger.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de fartyg som omfattas av skyldigheten att anlita lots.

6 §

Avgiftsskyldighet

Redaren för ett fartyg som anlitar lots är skyldig att betala lotsningsavgift i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om Lotsverket (/) och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

7 §

Befälhavarens ansvar och skyldighet att lämna uppgifter

Fartygets befälhavare ansvarar för manövreringen av fartyget även då han följer lotsens manövreringsanvisningar.

Befälhavaren skall lämna lotsen alla de uppgifter som är av betydelse med tanke på lotsningen.

8 §

Lotsens ansvar och skyldigheter

Lotsen ansvarar för lotsningen. Lotsen skall lämna fartygets befälhavare de uppgifter och anvisningar som behövs för att fartyget skall kunna framföras tryggt samt över-

vaka de åtgärder i anslutning till manövreringen av fartyget som är av betydelse med tanke på säkerheten inom fartygstrafiken samt miljövården.

Lotsen är skyldig att meddela fartygstrafikservicen om alla observationer av betydelse med tanke på sjöfarten, fartygets och de ombordvarandes säkerhet, miljöskyddet eller sjöövervakningen och tullkontrollen. Lotsen skall dessutom rapportera alla skador på det fartyg som lotsas eller skador som fartyget förorsakat samt då så krävs lämna tilläggsuppgifter om dem till myndigheterna.

På lotsen tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.

9 §

Inledande och avslutande av lotsning

Lotsningen börjar då fartyget lägger ut från kaj eller lättar ankar och lotsningen är slutförd vid ankomsten till hamn då fartyget har ankrat eller förtöjts vid kaj.

I övrigt börjar lotsningen när lotsen stigit ombord på fartyget och inlett lotsningen och är slutförd när lotsen har överlåtit lotsningen åt en annan lots eller avslutat lotsningen.

Lotsen kan, efter att ha överenskommit om saken med det lotsade fartygets befälhavare och om väderleks- eller isförhållandena det förutsätter, stiga ombord på och avlägsna sig från fartyget även på andra ställen än vid lotsledens lotsplats. Fartygstrafikservicen skall underrättas härom.

10 §

Lotsbiträde och anlitan av två lotsar

Lotsen har rätt att på en lotsningsfärd ta med sig ett biträde, om det är nödvändigt med tanke på lotsningen eller återfärden. En person som utbildas till lots kan också tas med.

Om två lotsar anlitas vid lotsningen på grund av omständigheter som hänför sig till förhållandena eller fartygsnavigeringen och fartygsmanövreringen, skall fartygets befälhavare innan lotsningen inleds underrättas om vem av lotsarna som är ansvarig för lotsningen.

11 §

Lotsens rätt att vägra utföra lotsning eller att avbryta lotsning

Lotsen har rätt att vägra utföra en lotsning eller att avbryta en lotsning, om han eller hon anser att inledandet av resan eller att en fortsatt resa äventyrar säkerheten för fartyget, de ombordvarande, den övriga sjötrafiken eller miljön. Lotsen skall då omedelbart meddela fartygets befälhavare om orsakerna till vägran eller avbrytandet samt meddela fartygstrafikservicen om vägran eller om att lotsningen avbryts.

12 §

Styrsedel för lots

Lotsen är berättigad att utföra lotsningar i de farleder för vilka han eller hon med stöd av en av Sjöfartsverket utfärdad styrsedel har fått lotsningsrätt. En förutsättning för beviljande av styrsedel är att sökanden

- 1) innehar sjökaptenbrev,
- 2) har sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på ett handelsfartyg,
- 3) har utfört övningsfärder i den farled som antecknas i styrsedeln,
- 4) har godkänts i en av Sjöfartsverket anordnad skriftlig examen,
- 5) för en av Sjöfartsverket godkänd person har utfört en provlotsning i bägge riktningarna i den farled som antecknas i styrsedeln, samt
- 6) i behövlig mån behärskar finska och svenska.

Styrsedel för lots beviljas för viss tid, högst fem år, och kan förnyas på ansökan. En förutsättning för förnyande av styrsedel för lots är att lotsen kan påvisa att han eller hon bevarat sin farledskännedom och att han eller hon har sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på handelsfartyg.

Närmare bestämmelser om förutsättningar för beviljande av styrsedel för lots och om styrsedelns innehåll samt om förnyande av styrsedel utfärdas genom förordning av stats-

rådet.

13 §

Återkallande av styrsedel för lots

Sjöfartsverket skall återkalla en styrsedel för lots om

- 1) lotsen inte längre har sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på ett handelsfartyg, eller
- 2) lotsen inte längre i fråga om kunskap och färdighet fyller de behörighetskrav som är en förutsättning för erhållandet av styrsedel.

Sjöfartsverket kan återkalla en styrsedel om

- 1) lotsen upprepade gånger bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot andra bestämmelser eller föreskrifter gällande fartygstrafiken, eller
- 2) lotsen i övrigt genom sina handlingar äventyrar säkerheten i fartygstrafiken.

I de fall som avses i 1 och 2 mom. kan Sjöfartsverket ålägga lotsen att genast tillställa Sjöfartsverket sin styrsedel.

Om styrsedeln inte återkallas permanent skall i beslutet anges en viss tid, under vilken styrsedeln inte återbördas. Tiden räknas från det att lotsen delgivits beslutet eller senast i samband med att styrsedeln upphör att gälla.

14 §

Linjelotsbrev

Sjöfartsverket kan på ansökan bevilja ett fartygs befälhavare fartygsspecifikt linjelotsbrev för en viss farled, om denne ådagalägger kännedom om den farled fartyget använder. Linjelotsbrev kan under motsvarande förutsättningar beviljas även fartygets styrman.

En förutsättning för beviljande av linjelotsbrev är att sökanden

- 1) på den farled som antecknas i linjelotsbrevet i egenskap av befälhavare eller styrman har deltagit i navigeringen av det fartyg som avses i ansökan eller av ett motsvarande fartyg,
- 2) har blivit godkänd i den skriftliga examen som Sjöfartsverket anordnat,

3) för en av Sjöfartsverket godkänd person har utfört en provlotsning i bägge riktningarna, eller i den riktning som anges i ansökan, i den farled som antecknas i linjelotsbrevet, samt

4) i behövlig mån behärskar finska eller svenska.

Linjelotsbrev beviljas för viss tid, högst fem år, och kan förnyas på ansökan. En förutsättning för förnyandet av linjelotsbrev är att innehavaren av brevet påvisar att han eller hon bevarat sin farledskänne dom.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av linjelotsbrev och om linjelotsbrevets innehåll samt om förnyande av linjelotsbrev utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Återkallande av linjelotsbrev

På återkallande av linjelotsbrev tillämpas på motsvarande sätt vad som i 13 § bestäms om återkallande av styrsedel för lots.

16 §

Dispens

Sjöfartsverket kan på ansökan bevilja fartygsspecifik dispens från skyldigheten att anlita lots i fråga om fartyg vars befälhavare i behövlig mån behärskar finska eller svenska och har långvarig erfarenhet av trafik på finskt territorialvatten eller på Saimens vattenområde, antingen på det fartyg som ansökan gäller eller på fartyg av motsvarande slag. Om styrmannen på grund av vaktjänsten ombord på fartyget ansvarar för vakthållningen på kommandobryggan, är en förutsättning för befrielse dessutom att även styrmannen har samma erfarenhet av trafiken som befälhavaren på det fartyg för vilket befrielse söks eller på ett annat motsvarande fartyg.

Befälhavaren och styrmannen skall dessutom i behövlig mån behärska antingen finska eller svenska.

En förutsättning för beviljande av dispens är att varken fartygs säkerheten eller miljön

äventyras. Till dispensen kan knytas villkor gällande vakttjänsten på fartyget eller det övriga befälets erfarenhet av fartygsnavigeringen.

Dispens beviljas för viss tid, högst fem år, och kan förnyas på ansökan under samma förutsättningar som gäller i fråga om dess beviljande.

Sjöfartsverket kan återkalla dispensen om grunderna för beviljandet upphör att gälla, om den som fått dispens upprepade gånger bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot andra bestämmelser och föreskrifter som gäller fartygstrafiken eller om han eller hon i övrigt genom sina handlingar äventyrar säkerheten i fartygstrafiken.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av dispens och om innehållet i beslut om dispens utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Handräckning

Lotsen har rätt att vid behov få handräckning av befälhavaren på statsfartyg samt av polisen, gränsbevakningsväsendet och tullverket.

18 §

Tillsyn

Verkställigheten av denna lag och den högsta tillsynen över efterlevnaden av lagen ankommer på kommunikationsministeriet.

Sjöfartsverket övervakar iakttagandet av denna lag samt med stöd av den utfärdade bestämmelser och föreskrifter.

19 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den genom att försumma sin skyldighet att anlita lots, genom att utföra lotsning utan rätt därtill eller genom att försumma föreskriven infor-

mations- eller anmälningsskyldighet skall för *lotsningsförseelse* dömas till böter om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

20 §

Domstol

I ärenden som skall behandlas enligt 4—11 § bestäms behörig domstol enligt 21 kap. sjölagen (674/1994).

I beslut som Sjöfartsverket har fattat med stöd av denna lag söks ändring enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

21 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter samt allmänna undantag

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Sjöfartsverket meddelar närmare föreskrifter om skriftliga examina och provlotsningar i anslutning till beviljandet av styrsedel för lots och linjelotsbrev samt för register över de styrsedlar för lotsar, linjelotsbrev och dispenser som verket beviljat.

Sjöfartsverket meddelar närmare föreskrifter om de farleder där lots skall anlitas, om lotsningssträckor och om lotsplatser samt

publicerar en förteckning över dessa.

På grund av särskilda väderleks- eller isförhållanden kan Sjöfartsverket bevilja Lotsverket undantag från skyldigheten att erbjuda lotsningstjänster, om iakttagandet av de bestämmelser som gäller skyldigheten att anlita lots är uppenbart oändamålsenligt eller skulle bli oskäligt komplicerat, och förutsatt att fartygssäkerheten och miljön inte äventyras. Under samma förutsättningar kan Sjöfartsverket bevilja fartyg undantag från att följa bestämmelserna om skyldigheten att anlita lots.

22 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Genom denna lag upphävs lotsningslagen av den 6 februari 1998 (90/1998) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Styrsedlar för lots eller linjelotsbrev som utfärdats eller befrielse från skyldighet att anlita lots som beviljats i enlighet med den upphävda lagen eller i enlighet med bestämmelser som utfärdats med stöd av den är dock giltiga under den tid som anges i beslutet om beviljande, såvida inte beslutet ändras eller upphävs med stöd av denna lag.

Helsingfors den 29 augusti 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Leena Luhtanen*